

enkel verzonden per e-mail aan

[REDACTED]

Leeuwarden, 4 maart 2026

Verzonden, - 4 MAART 2026

Ons kenmerk : 02469826
Domein/ Team : Domein Dienstverlening
Behandeld door : Woo-jurist / (058) 292 59 25 of woo@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Onderwerp : beslissing op uw Woo-verzoek met kenmerk PF-2025/295595

Geachte [REDACTED],

Op 4 november 2025 ontvingen wij uw verzoek op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo). Wij hebben de ontvangst van uw verzoek bevestigd per e-mail van 5 november 2025 en hebben uw verzoek geregistreerd onder zaaknummer PF-2025/295595. Wij verzoeken u bij eventuele verdere correspondentie gebruik te maken van dit zaaknummer. Naar aanleiding van uw verzoek ontvangt u dit besluit.

Uw verzoek

Hieronder hebben wij in cursieve tekst uw Woo-verzoek opgenomen.

'Tijdens de informerende bijeenkomst Stikstof op 8 oktober jl. heeft u aan Provinciale Staten medegedeeld dat er tegen 36 Friese ondernemingen een handhavingsverzoek is ingediend of een aanverwant traject loopt vanwege de uitstoot van stikstof op de natuur.

De provincie heeft een lijst opgesteld waarin deze 36 casussen nader worden onderverdeeld en gespecificeerd. Deze lijst is op 9 oktober per mail met dit medium gedeeld. Dit document is als bijlage bij dit Woo-verzoek toegevoegd. Het gaat om 13 lopende handhavingsverzoeken, 4 zaken in bezwaarprocedure, 10 zaken waartegen beroep is aangetekend en 9 hoger beroepszaken die zijn voorgelegd aan de Raad van State.

Ik vraag om kopie van documenten bij of onder u betreffende:

- *De door derden ingediende handhavingsverzoeken, in totaal 13, zoals genoemd en bedoeld in het document van 9 oktober;*
- *De door derden ingediende bezwaarschriften, in totaal 4, zoals genoemd en bedoeld in het document van 9 oktober;*
- *(Afschriften van) de door derden ingediende beroepsschriften bij de bestuursrechter, in totaal 10, zoals genoemd en bedoeld in het document van 9 oktober;*
- *(Afschriften van) de door derden ingediende beroepsschriften voor hoger beroep, in totaal 9, zoals genoemd en bedoeld in het document van 9 oktober.*

Het verzoek heeft betrekking op de periode 20 juni 2021 tot en met heden.'

Procesverloop

Op 13 november 2025 is met een beeldverbinding contact geweest over uw Woo-verzoek. En op dezelfde dag is een e-mail verstuurd met daarin de afspraken die zijn gemaakt over uw Woo-verzoek.

Zo is besproken dat uw verzoek alleen ziet op de handhavingsverzoeken die ten grondslag liggen aan de procedures die zijn beschreven in uw Woo-verzoek. En dat het verzoek ook ziet op de handhavingsverzoeken ten aanzien van de genoemde bezwaar-, beroeps- en hoger beroepsprocedures. Ook is besproken dat het verzoek niet langer ziet op de bezwaarschriften, beroepsschriften en de hoger beroepsschriften.

Kort na ontvangst van de e-mail van 13 november 2025 antwoordde u per e-mail. U schreef dat uw verzoek ziet op de relevante handhavingsverzoeken, ongeacht de datum waarop de handhavingsverzoeken door de provincie Fryslân zijn ontvangen. En dat u dus ook de aanwezige handhavingsverzoeken van vóór 20 juni 2021 wenst te ontvangen.

Daarop hebben wij per e-mail van dezelfde datum laten weten dat als de handhavingsverzoeken onder de beroeps- en hoger beroepsprocedures ouder zijn dan 20 juni 2021, de handhavingsverzoeken ook binnen de reikwijdte van uw verzoek vallen.

Vervolgens hebben wij op 13 januari 2026 contact gehad over een zin in uw Woo-verzoek, waarin wordt verzocht persoonsgegevens onherkenbaar te laten. We hebben besproken dat die zin meebrengt dat persoonsgegevens in bedrijfsnamen onleesbaar konden worden gemaakt.

Besluit

Uw verzoek wordt, met inachtneming van hoofdstuk 5 van de Woo, ingewilligd. Dit betekent dat wij de door u gevraagde publieke informatie, voor zover wij deze onder ons hebben en binnen de reikwijdte van uw verzoek valt, gedeeltelijk openbaar maken voor eenieder (artikel 4.1 lid 7 Woo). Voor zover wij niet beschikken over de door u gevraagde informatie wijzen wij uw verzoek af.

Kwalificatie van uw verzoek

Ingevolge artikel 4.1 lid 1 van de Woo kan eenieder een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In artikel 4.1 lid 4 van de Woo staat dat de verzoeker bij het verzoek de aangelegenheid waarover hij informatie wenst te ontvangen of het daarop betrekking hebbende document noemt.

U heeft als aangelegenheid genoemd de handhavingsverzoeken gericht tegen Friese ondernemingen vanwege uitstoot van stikstof op de natuur. In het bijzonder ziet uw verzoek op nog lopende handhavingsverzoeken, oftewel handhavingsprocedures die nog niet waren afgerond op de dag dat u uw Woo-verzoek indiende.

Gelet op het bovenstaande kwalificeren wij uw verzoek als een verzoek zoals bedoeld in artikel 4.1 lid 1 en 4 Woo.

Reikwijdte van uw verzoek

De reikwijdte van een verzoek wordt enerzijds begrensd door onder ons berustende informatie in bestaande documenten over het onderwerp van uw verzoek. De reikwijdte van uw verzoek wordt anderzijds begrensd door de datum van ontvangst van uw verzoek. Uw verzoek is op 4 november 2025 door ons ontvangen. Dit betekent dat publieke informatie over het onderwerp van uw verzoek in bestaande documenten voor zover wij deze onder ons hebben op 4 november 2025, binnen de reikwijdte van uw verzoek valt.

Hoe hebben we gezocht en welke documenten zijn aangetroffen

Wij hebben in onze systemen gezocht naar documenten met publieke informatie die binnen de reikwijdte van uw verzoek valt. Medewerkers van team Groene Regelgeving hebben de zoekslag uitgevoerd. Nu er op 13 november 2025 heldere afspraken zijn gemaakt over de te verzamelen documenten konden de medewerkers gericht zoeken. Een zoekslag aan de hand van zoektermen was daardoor niet nodig.

Bij de zoekslag zijn in totaal 11 documenten aangetroffen. De verzamelde documenten sommen wij hieronder op.

01. Handhavingsverzoek 4 oktober 2023
02. Handhavingsverzoek 4 oktober 2023
03. Handhavingsverzoek 4 oktober 2023
04. Handhavingsverzoek 14 maart 2022
05. Handhavingsverzoek 9 februari 2023
06. Handhavingsverzoek 25 september 2023
07. Handhavingsverzoek 1 april 2025
08. Handhavingsverzoek 25 juni 2021
09. Handhavingsverzoek 21 mei 2025
10. Handhavingsverzoek 7 augustus 2025
11. Handhavingsverzoek 14 april 2025

Motivering van het besluit

Per document hebben wij beoordeeld of een uitzonderingsgrond uit de Woo van toepassing is en zo ja, welke uitzonderingsgrond. Als een absolute uitzonderingsgrond van toepassing is (artikel 5.1 lid 1 Woo), dan mogen wij de informatie niet verstrekken. Als een relatieve uitzonderingsgrond van toepassing is (artikel 5.1 lid 2 en artikel 5.2 Woo), dan moeten wij een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat met de uitzonderingsgrond wordt beschermd. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als wij informatie niet of niet geheel verstrekken, dan moeten wij dit goed motiveren.

Hierna leggen wij uit welke uitzonderingsgronden wij hebben toegepast en waarom.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1 lid 2 sub e Woo)

Op grond van artikel 5.1 lid 2 aanhef en onder e van de Woo blijft het openbaar maken van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer van individuele personen wordt geëerbiedigd.

In de verzamelde documenten staan persoonsgegevens dan wel gegevens die de persoonlijke levenssfeer kunnen raken. Wij zijn van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom zijn initialen, persoonsnamen, familienamen, handtekeningen, geslachtsaanduidingen, e-mailadressen en telefoonnummers onleesbaar gemaakt.

Nu de onleesbaar gemaakte informatie daarnaast niet noodzakelijk is voor de beoordeling van de gevraagde informatie, weegt de bescherming van de persoonlijke levenssfeer naar onze mening nog zwaarder dan het algemeen belang van het openbaar maken van informatie.

Gegevens die wij onleesbaar hebben gemaakt op grond van artikel 5.1 lid 2 sub e Woo duiden wij aan met de letter 'J'.

Onevenredige benadeling na belangenafweging (artikel 5.1 lid 5 Woo)

Op grond van artikel 5.1 lid 5 van de Woo kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie achterwege blijven indien de openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid van artikel 5.1 en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt.

In documenten 1, 2, 3, 5, 6, 8 en 9 hebben wij bankrekeningnummers aangetroffen. En in document 9 hebben wij een BTW-nummer aangetroffen. Wanneer een bankrekeningnummer openbaar wordt, is duidelijk bij welke bankinstelling de rekeninghouder bankiert. Derden zouden zich vervolgens kunnen voordoen als de rekeninghouder in het contact met de bankinstelling of andere partijen. Ook is denkbaar dat derden zich valselijk voordoen als de partij waaraan het in document 9 voorkomende BTW-nummer is gekoppeld. In beide situaties zou openbaarmaking een onevenredige benadeling van de betrokken partijen tot gevolg hebben. Wij zijn daarom van mening dat, met betrekking tot deze gegevens, het belang van openbaarheid niet opweegt tegen de benadeling. De bankrekeningnummers en BTW-nummers worden daarom niet openbaar gemaakt. Daarbij nemen wij ook in overweging dat de weggelakte gegevens niet noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de gevraagde informatie.

Gegevens die wij onleesbaar hebben gemaakt op grond van artikel 5.1 lid 5 van de Woo duiden wij aan met de letter 'P'.

Zienswijze derde-belanghebbenden

Dit besluit raakt ook de belangen van andere partijen. Deze derde-belanghebbenden hebben wij geïnformeerd over de inhoud van uw verzoek en ons voorgenomen besluit. Daarop konden de derde-belanghebbenden een reactie (zienswijze) naar voren brengen.

Hieronder hebben wij steeds eerst de ontvangen zienswijzen beschreven. En direct daaronder hebben wij onze reactie in schuingedrukte tekst geplaatst.

Reactietermijn voor indiening zienswijze

Twee derde-belanghebbenden gaven in hun zienswijzen aan dat de reactietermijn voor de indiening van een zienswijze evident onredelijk was. En de reactietermijn zou zich niet verdragen met het zorgvuldigheidsbeginsel van artikel 3:2 Awb en het fair play-beginsel. De derde-belanghebbenden zouden onvoldoende reële gelegenheid hebben gehad om de stukken te bestuderen, juridisch advies in te winnen en een inhoudelijk onderbouwde zienswijze op te stellen.

Onze reactie: wij merken op dat wij de hierboven beschreven zienswijzen tijdig hebben ontvangen. Voorts zag het zienswijzeverzoek aan deze derde-belanghebbenden op de voorgenomen openbaarmaking van 1 document van 3 pagina's. De omvang van de te bestuderen informatie was daarmee beperkt. Daarom valt ook niet in te zien dat de derde-belanghebbenden onvoldoende gelegenheid zouden hebben gehad om het document te bestuderen, juridisch advies in te winnen of een inhoudelijk onderbouwde zienswijze op te stellen. Evenmin valt in te zien dat het zorgvuldigheidsbeginsel van artikel 3:2 Awb of het fair-play-beginsel zouden zijn geschonden.

Ontbreken van informatie

Verder schreven derde-belanghebbenden dat zij niet over alle relevante informatie zouden beschikken om de context van het Woo-verzoek te begrijpen, om te beoordelen welke belangen en stellingen openbaar zouden worden en om een gerichte en volledige zienswijze te kunnen formuleren. Het ontbreken van die informatie zou in strijd zijn met het beginsel van equality of arms en met een zorgvuldige toepassing van artikel 4:8 Awb.

Daarbij verzochten de derde-belanghebbenden om het volledige onderliggende handhavingsverzoek en alle daarop betrekking hebbende relevante stukken integraal te verstrekken en een aanvullende redelijke termijn te bieden voor het indienen van een zienswijze, aanvangend na daadwerkelijke ontvangst van die stukken.

Onze reactie: wij merken op dat de reikwijdte van het Woo-verzoek bepaalt welke documenten wij voornemens zijn openbaar te maken. En dat het Woo-verzoek niet ziet op andere documenten dan voorgelegd met de zienswijzeverzoeken. Met het besluit op het voorliggende Woo-verzoek wordt dan ook geen andere informatie openbaar gemaakt die deze derde-belanghebbenden ook zou raken. Nu de zienswijze van deze derde-belanghebbenden slechts kan zien op het document dat is meegezonden bij het zienswijzeverzoek, valt niet in te zien dat de derde-belanghebbenden de context van het verzoek niet zouden kunnen begrijpen. Of dat niet te beoordelen zou zijn welke belangen en stellingen openbaar zouden worden. Evenmin valt in te zien dat de derde-belanghebbenden geen gerichte en/of volledige zienswijze konden indienen, dat het beginsel van equality of arms zou zijn geschonden of dat artikel 4:8 Awb op onzorgvuldige wijze zou zijn toegepast.

Gelet op het bovenstaande valt niet in te zien dat het verzoek om 'het volledige onderliggende handhavingsverzoek en alle daarop betrekking hebbende relevante stukken alsnog integraal te verstrekken' zou moeten worden toegewezen. Of dat een aanvullende, redelijke termijn zou moeten worden gegeven voor het indienen van een zienswijze. Temeer nu wij conform de Woo een zienswijzegelegenheid hebben geboden aan de derde-belanghebbenden die naar verwachting bedenkingen hebben tegen de openbaarmaking van een of meer documenten en het Woo-verzoek niet ziet op andere documenten dan voorgelegd met de zienswijzeverzoeken.

Reikwijdte van het Woo-verzoek en artikel 5.1 lid 7 van de Woo

Door een derde-belanghebbende werd aangevoerd dat de reikwijdte van het Woo-verzoek onvoldoende duidelijk zou zijn. Daardoor zou niet kunnen worden vastgesteld of het verzoek betrekking heeft op milieu-informatie en of artikel 5.1 lid 7 van de Woo van toepassing is. Een PAS-melding zou geen rapportage van feitelijke emissies bevatten. Het zou een melding van emissies zijn die na aanpassing van de bedrijfsvoering conform die melding gaan optreden. Pas dan zouden het feitelijke emissies worden.

Onze reactie: De stelling dat de reikwijdte van het Woo-verzoek onduidelijk zou zijn is niet goed te volgen. Op dit punt verwijzen wij naar hetgeen wij over de reikwijdte van het Woo-verzoek hebben overwogen onder 'Reikwijdte van uw verzoek'. Ook wijzen wij erop dat wij in de zienswijzeverzoeken het Woo-verzoek hebben beschreven. Namelijk dat met het Woo-verzoek was verzocht om openbaarmaking van handhavingsverzoeken betreffende Friese bedrijven wegens de uitstoot van stikstof op de natuur.

Over de stellingen dat niet kan worden vastgesteld of het verzoek betrekking heeft op milieu-informatie en of artikel 5.1 lid 7 van de Woo van toepassing is, merken wij het volgende op. Uit rechtspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak en het Hof van Justitie van de Europese Unie volgt dat het begrip milieu-informatie een ruime betekenis heeft. Zo moet onder de begrippen 'emissies in het milieu' en 'informatie over emissies in het milieu' niet alleen worden begrepen gegevens die de daadwerkelijke uitstoot betreffen, maar ook gegevens over de invloeden van die emissies op het milieu alsook de gegevens die het publiek in staat stellen te controleren of de beoordeling van de daadwerkelijke of voorzienbare emissies door het bestuursorgaan juist is.¹ En uit rechtspraak van dezelfde instanties volgt dat ook de plaats van emissies informatie over emissies in het milieu is.²

Daarnaast merken wij op dat de Nederlandse wetgever er in de Woo voor heeft gekozen om milieu-informatie die betrekking heeft op emissies altijd openbaar te maken. Volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is dat niet in strijd met de milieu-informatierichtlijn en het Verdrag van Aarhus.³

Over de stelling dat een PAS-melding geen rapportage van feitelijke emissies zou bevatten merken wij op dat het Woo-verzoek niet ziet op PAS-meldingen, maar op handhavingsverzoeken. En dat de verzamelde handhavingsverzoeken, zoals hierboven toegelicht, gegevens bevatten die zijn aan te merken als milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu, wat meebrengt dat artikel 5.1 lid 7 van de Woo van toepassing is.

Naar ons oordeel is dan ook wel vast te stellen dat het verzoek, voor zover het bedrijfslocaties betreft, betrekking heeft op milieu-informatie en dat artikel 5.1 lid 7 van de Woo van toepassing is.

Strekking van het verzoek

¹HvJEU 23 november 2016, ECLI:EU:C:2016:890 (Bayer CropScience); HvJEU 23 november 2016, ECLI:EU:C:2016:889 (Commissie/ACC); HvJEU 20 maart 2025, ECLI:EU:C:2025:195, r.o. 92 en 95 (Sumitomo); ABRvS 17 mei 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1926.

² HvJEU 20 maart 2025, ECLI:EU:C:2025:195, r.o. 91; ABRvS 27 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:153.

³ ABRvS 24 september 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4557, r.o. 10.1.1 t/m 10.1.3.

Verder schreef een derde-belanghebbenden dat onduidelijk zou zijn of het verzoek daadwerkelijk strekt tot het verkrijgen van publieke informatie. De derde-belanghebbende verzoekt daarom primair het verzoek af te wijzen. En subsidiair om, indien het verzoek toch in behandeling wordt genomen, gemotiveerd toe te lichten waarom artikel 4.6 van de Woo in dit geval niet van toepassing wordt geacht.

Onze reactie:

Wat betreft de stelling van de derde-belanghebbende dat niet duidelijk is of het verzoek daadwerkelijk strekt tot het verkrijgen van publieke informatie wijzen wij op artikel 2.1 van de Woo. In dat artikel staat de definitie van publieke informatie, namelijk 'informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid van de Woo. Nu ons college van GS de handhavingsverzoeken heeft ontvangen en die handhavingsverzoeken bij ons college berusten, wordt voldaan aan de definitie van publieke informatie. Vervolgens kan op grond van artikel 4.1 lid 1 van de Woo eenieder een verzoek om die publieke informatie indienen bij een bestuursorgaan zoals ons college. Er kan dan ook niet worden geconcludeerd dat niet duidelijk is of het verzoek strekt tot het verkrijgen van publieke informatie.

Wat betreft artikel 4.6 van de Woo merken wij op dat dit artikel ziet op situaties waarin de verzoeker kennelijk een ander doel heeft dan het verkrijgen van publieke informatie, of indien het verzoek evident geen bestuurlijke aangelegenheid betreft. Naar ons oordeel is van zo'n situatie geen sprake. Gelet op de inhoud van het Woo-verzoek hebben wij namelijk vastgesteld dat het Woo-verzoek ziet op een bestuurlijke aangelegenheid. En gelet op het overleg met de Woo-verzoeker hebben wij vastgesteld dat de Woo-verzoeker als doel heeft het verkrijgen van publieke informatie en de openbaarmaking daarvan.

Gelet op het bovenstaande zien wij dan ook geen aanleiding om het Woo-verzoek af te wijzen dan wel het besluit niet te behandelen op grond van artikel 4.6 van de Woo.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en artikel 5.1 lid 7 van de Woo

Vier andere derde-belanghebbenden lieten weten zich niet te kunnen vinden in openbaarmaking vanuit het oogpunt van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. En één derde-belanghebbenden voegde daaraan toe dat openbaarmaking van locatiegegevens een reëel risico oplevert op intimidatie en bedreiging.

Onze reactie:

Mogelijk doelen de derde-belanghebbenden op artikel 5.1 lid 2 sub e Woo. Daarin staat dat het openbaar maken van informatie achterwege blijft voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Voor zover de derde-belanghebbenden inderdaad doelen op artikel 5.1 lid 2 sub e van de Woo merken wij op dat deze bepaling niet van toepassing is nu, zoals hierboven toegelicht, artikel 5.1 lid 7 van de Woo van toepassing is.

Ook merken wij op dat volgens de Afdeling, in geval van openbaarmaking van milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu, geen schending dreigt van artikel 8 van het EVRM, welk artikel ziet op het recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven. Het enkele feit dat artikel 5.1 lid 7 van de Woo geen belangenafweging toestaat, maakt volgens de Afdeling niet dat het artikellid een inbreuk is op artikel 8 van het EVRM.⁴

⁴ ABRvS 24 september 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4557, r.o. 10.1.1 t/m 10.1.4.

Gelet op het bovenstaande valt ook niet in te zien dat wel sprake zou zijn van schending van artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie, over het recht op de eerbiediging van het privé-leven en het familie- en gezinsleven, dan wel artikel 8 van dat Handvest over het recht op de eerbiediging van persoonsgegevens.

In de verzamelde documenten staan ook de adressen van de bedrijven van de derde-belanghebbenden, dan wel bedrijfslocatiecoördinaten, genoemd. Gelet op de bovengenoemde overwegingen van de Afdeling, zijn wij van oordeel dat de bedrijfsadressen zijn aan te merken als emissiegegevens en daarmee als milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu als bedoeld in artikel 5.1 lid 7 van de Woo.

Voor zover nog een belangenafweging zou moeten worden gemaakt tussen het belang van openbaarheid en het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, merken wij het volgende op. De enkele vrees voor onevenredige gevolgen van openbaarmaking is niet voldoende voor de conclusie dat openbaarmaking daadwerkelijk schade zal toebrengen aan de met geheimhouding gediende belangen. Er moet aan de hand van nadere concrete gegevens aannemelijk worden gemaakt dat in Nederland sprake is van een actuele dreiging van extremistische acties vanuit dierenrechtenactivisme in de richting van bedrijven zoals het bedrijf van de derde-belanghebbende⁵. In het onderhavige geval heeft de derde-belanghebbende gesteld dat uit recent onderzoek van LTO Nederland, POV en Vee & Logistiek Nederland blijkt dat circa een derde van de boeren, veehandelaren en veetransporteurs te maken heeft gekregen met een toename van incidenten nadat hun gegevens openbaar zijn gemaakt. En daarbij verwees de derde-belanghebbende naar een artikel van 15 november 2024 van LTO.

Naar ons oordeel volgt uit het artikel van 15 november 2024 op de website van LTO niet dat sprake is van een concrete en actuele dreiging richting bedrijven zoals dat van de zienswijzegever. Zo is het artikel al meer dan een jaar oud en volgt uit het artikel niet hoe het onderzoek precies is uitgevoerd. Nu een concrete dreiging niet is onderbouwd zien wij geen aanleiding om te concluderen dat openbaarmaking achterwege zou moeten blijven.

Voorts doelen de derde-belanghebbenden er mogelijk op dat het bedrijfsadres gelijk is aan het woonadres. En dat openbaarmaking van het bedrijfsadres meebrengt dat ook het woonadres openbaar wordt. Daarover merken wij op dat het feit dat een bedrijfsadres gelijk is aan een woonadres, niet maakt dat het adres geen emissiegegeven is. Wanneer veehouders wonen op het bedrijfsadres, heeft openbaarmaking in die gevallen feitelijk tot gevolg dat met openbaarmaking van het bedrijfsadres ook het woonadres bekend wordt. Dat gegeven maakt echter niet dat daarom van openbaarmaking moet worden afgezien.⁶

Gelet op het bovenstaande zien wij in de zienswijzen geen aanleiding tot een aanpassing van het besluit.

Onevenredige benadeling (artikel 5.1 lid 5 van de Woo)

Sommige derde-belanghebbenden voerden verder aan dat openbaarmaking van (delen van) de stukken zou leiden tot onevenredige benadeling als bedoeld in artikel 5.1, lid 2 en lid 5

⁵ ABRvS, 4 september 2021, ECLI:NL:RVS:2021:153 en ABRvS, 8 februari 2023, ECLI:NL:RVS:2023:489, Rechtbank Zeeland-West-Brabant 26 september 2025, ECLI:NL:RBZWB:2025:6435.

⁶ ABRvS 24 september 2025, ECLI:NL:RVS:2025:4557, r.o. 9.3.

van de Woo. Volgens de derde-belanghebbenden zou het namelijk gaan om concurrentiegevoelige bedrijfsinformatie, gegevens over bedrijfsvoering en bedrijfsomvang en reputatieschade door eenzijdige en onvolledige beeldvorming terwijl nog geen inhoudelijk besluit is genomen over het handavingsverzoek.

En een derde-belanghebbende voerde aan dat indien (delen van) het betreffende document openbaar worden gemaakt, een reëel risico bestaat op onevenredige benadeling, onder meer in de vorm van stigmatisering, reputatieschade en financiële schade. En dat risico zou worden versterkt indien de gegevens door de verzoeker worden gebruikt om het bedrijf op negatieve wijze in de media te framen.

Onze reactie:

Het valt niet in te zien hoe openbaarmaking zou kunnen leiden tot onevenredige benadeling als bedoeld in artikel 5.1 lid 2 van de Woo. Artikel 5.1 lid 2 van de Woo gaat namelijk niet over onevenredige benadeling, maar noemt in sub a t/m i de belangen die ertoe kunnen leiden dat in een belangenafweging van openbaarmaking wordt afgezien. En voor zover met de zienswijzen wordt bedoeld dat het zou gaan om concurrentiegevoelige bedrijfsinformatie en gegevens over bedrijfsvoering en bedrijfsomvang zullen de derde-belanghebbenden het oog hebben gehad op artikel 5.1 lid 1 sub c en artikel 5.1 lid 2 sub f van de Woo. Op de toepasselijkheid van die uitzonderingsgronden komen wij terug onder het kopje 'Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 5.1 lid 1 sub c en 5.1 lid 2 sub f van de Woo)'.

Over artikel 5.1 lid 5 van de Woo merken wij op dat deze bepaling ziet op de openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie. En dat het in de openbaar te maken documenten gaat om milieu-informatie. Daarnaast leggen de derde-belanghebbenden niet uit welke concrete andere informatie dan milieu-informatie in de voorgelegde documenten in geval van openbaarmaking tot een onevenredige benadeling zou leiden. En naar ons oordeel is in de voorgelegde documenten, afgezien van de informatie die wij op grond van artikel 5.1 lid 5 van de Woo al onleesbaar hebben gemaakt, geen sprake van andere informatie die onleesbaar zou moeten worden gemaakt op grond van artikel 5.1 lid 5 van de Woo. Evenmin zijn wij van oordeel dat openbaarmaking geheel achterwege zou moeten blijven op grond van artikel 5.1 lid 5 van de Woo.

Voorts valt niet in te zien dat stigmatisering, reputatieschade of financiële schade zou ontstaan. En ook valt niet in te zien dat reputatieschade zou ontstaan door eenzijdige en onvolledige beeldvorming, terwijl nog geen inhoudelijk besluit is genomen over het handavingsverzoek. Zo besluiten wij slechts op een Woo-verzoek. Over de uitkomst van handavingsprocedures gaat het hier niet. Welke andere informatie dan milieu-informatie tot een onevenredige benadeling zou leiden, hoe die onevenredige benadeling zou leiden tot of bestaan in een eenzijdige en onvolledige beeldvorming en hoe stigmatisering, reputatieschade en financiële schade uiteindelijk het gevolg zou zijn, wordt niet uitgelegd in de zienswijzen.

Gelet op het bovenstaande zien wij in de zienswijzen geen aanleiding tot een aanpassing van het besluit.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 5.1 lid 1 sub c en 5.1 lid 2 sub f van de Woo)

Voorts voeren derde-belanghebbenden aan dat het in de voorgelegde documenten zou gaan om bedrijfs- en fabricagegegevens die door natuurlijke personen of rechtspersonen

vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld, dan wel dat het gaat om andere dan in artikel 5.1 lid 1 sub c van de Woo genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens.

Onze reactie:

De derde-belanghebbenden leggen niet uit welke informatie in de voorgelegde documenten zouden kwalificeren als bedrijfs- en fabricagegegevens. Voorts merken wij op dat artikelen 5.1 lid 1 en 2 niet van toepassing zijn op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu. En dat de artikelen 5.1 lid 1 sub c en 5.1 lid 2 sub f van de Woo dus niet van toepassing zijn.

Beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage (artikel 5.1 lid 2 sub h van de Woo)

Een derde-belanghebbende voerde aan dat openbaarmaking zou moeten worden geweigerd op grond van artikel 5.1 lid 2 sub h van de Woo.

Onze reactie:

Ook hier merken wij op dat artikel 5.1 lid 1 en 2 van de Woo niet van toepassing zijn op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu. En dat artikelen 5.1 lid 2 sub h van de Woo dus niet van toepassing is.

Besluiten op handhavingsverzoeken

Verder schreven de derde-belanghebbenden dat er stukken openbaar zouden worden gemaakt terwijl nog geen inhoudelijk besluit is genomen op het handhavingsverzoek. En dat er nog bezwaar- en (hoger) beroepsmogelijkheden openstaan, wat het recht op effectieve rechtsbescherming zou ondermijnen. Daarbij maakten de derde-belanghebbenden expliciet de verwijzing naar artikel 5.1 lid 4, waarin staat dat openbaarmaking tijdelijk achterwege kan blijven indien het belang van de geadresseerde om eerst kennis te nemen van de informatie dit vereist.

Onze reactie:

De Woo ziet op 'informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid van de Woo. En dus ook op documenten als handhavingsverzoeken. Dat nog geen inhoudelijk besluit is genomen op het handhavingsverzoek, of dat nog bezwaar- en (hoger) beroepsmogelijkheden bestaan in de handhavingsprocedure, maakt dat niet anders. Dat een effectieve rechtsbescherming zou worden aangetast, valt dan ook niet in te zien. De openbaarmaking op grond van de Woo heeft immers geen invloed op het handhavingsverzoek en de eventueel daaruit voortvloeiende procedures.

Over de verwijzing naar artikel 5.1 lid 4 van de Woo merken wij op dat het in die bepaling gaat over 'het belang van de geadresseerde van de informatie'. En dat in het onderhavige geval de derde-belanghebbenden niet kunnen worden aangemerkt als de geadresseerden van de informatie. Zo zijn de verzamelde documenten aan te merken als handhavingsverzoeken die zijn gericht aan ons college van Gedeputeerde Staten. Het college is daarmee aan te merken als de geadresseerde. Dat derde-belanghebbenden in de handhavingsverzoeken staan genoemd, maakt dat niet anders. Daarbij merken wij op dat het betreffende handhavingsverzoek al eerder aan de derde-belanghebbenden is gestuurd om te informeren over het handhavingsverzoek.

Uitstel van (actieve) openbaarmaking

Ook verzochten derde-belanghebbenden om niet actief openbaar te maken zolang de termijn voor bezwaar en beroep tegen het besluit op het Woo-verzoek en/of het onderliggende handhavingsverzoek nog loopt en openbaarmaking pas te overwegen nadat onherroepelijk vaststaat welke informatie rechtmatig openbaar kan worden gemaakt.

Onze reactie:

Wij merken op dat op grond van artikel 4.4 lid 5 van de Woo slechts van openbaarmaking kan worden afgezien indien een belanghebbende naar verwachting bezwaar heeft tegen de openbaarmaking. In dat geval wordt de openbaar te maken informatie verstrekt twee weken nadat de beslissing op het Woo-verzoek is bekendgemaakt. En indien wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb wordt de openbaarmaking opgeschort totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan of het verzoek tot de voorlopige voorziening is ingetrokken. Onder het kopje 'Wijze van verstrekken, openbaarmaking en publicatie' gaan wij hier verder op in. In ieder geval biedt de Woo geen grondslag om in geval van een verzoek over een handhavingsverzoek de openbaarmaking uit te stellen zolang de handhavingsprocedure nog aanhangig is.

Verder zien wij geen reden om in dit geval van actieve openbaarmaking af te zien. Zo worden besluiten op Woo-verzoeken, afkomstig van ons college van Gedeputeerde Staten steeds actief openbaar gemaakt. En er is geen aanleiding om het voorliggende Woo-verzoek anders te behandelen en een uitzondering te maken op het uitgangspunt dat wij Woo-besluiten actief openbaar maken.

Gelet op het hierboven overwogene zien wij geen reden om tegemoet te komen aan de zienswijze.

Onjuiste beeldvorming

Een derde-belanghebbenden voerde aan dat publicatie van een handhavingsverzoek tot onjuiste beeldvorming zou kunnen leiden terwijl het handhavingsverzoek op zichzelf geen vaststelling tot overtreding inhoudt.

Onze reactie:

Dat openbaarmaking van een document, zoals een handhavingsverzoek, tot onjuiste beeldvorming zou leiden is niet goed te volgen. Zo volgt uit een openbaarmaking van een handhavingsverzoek geenszins hoe de handhavingsprocedure is voortgezet of afgerond. Door de openbaarmaking is voor derden slechts duidelijk welke handhavingsverzoeken zijn ingediend bij ons college van Gedeputeerde Staten. Wij zien dan ook geen aanleiding om ons besluit aan te passen.

Eerdere openbaarmaking

Een derde-belanghebbende voerde aan dat de locaties van PAS-melders reeds openbaar zijn gemaakt in februari 2022 naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 19 januari 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:128). En dat het opnieuw openbaar maken van deze gegevens niet noodzakelijk en niet evenredig zou zijn.

Onze reactie: De derde-belanghebbende noemt niet waar de locaties van de PAS-melders openbaar zijn gemaakt naar aanleiding van de uitspraak van de Afdeling van 19 januari 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:128). Het staat dus niet vast dat die informatie reeds in een voor de Woo-verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar is (artikel 4.5 lid 2 Woo).

Verder wordt opgemerkt dat tien van de elf handhavingsverzoeken die wij met het oog op het voorliggende Woo-verzoek hebben verzameld niet openbaar kunnen zijn gemaakt in februari 2022. Die tien handhavingsverzoeken dateren namelijk van ná februari 2022. Alleen ons document 8 dateert van vóór februari 2022. Maar de openbaarmaking van ons document 8 in februari 2022 door een ander bestuursorgaan heeft de derde-belanghebbenden niet aannemelijk gemaakt en is ons ook niet gebleken.

Bedrijfsnaam

Een derde-belanghebbende voerde aan dat in het document dat is voorgelegd met het zienswijzeverzoek noch de persoonsnaam, noch de bedrijfsnaam worden genoemd. En dat het alsnog openbaar maken van de bedrijfsnaam – en daarmee de identificerende persoonsgegevens – niet noodzakelijk zou zijn. Daarnaast zou het doel van de publicatie, te weten transparantie van besluitvorming, volledig kunnen worden bereikt zonder vermelding van deze identificerende gegevens.

Onze reactie:

Naar aanleiding van deze zienswijze hebben wij op 13 januari 2026 telefonisch contact gehad met de Woo-verzoeker. Het telefoongesprek betrof een alinea in het Woo-verzoek die voor meerderlei uitleg vatbaar was. De uitkomst van het telefoongesprek was dat initialen en familienamen in bedrijfsnamen onleesbaar konden worden gemaakt. Daarop hebben wij het lakwerk van de verzamelde documenten dienovereenkomstig aangepast nu die gegevens buiten de reikwijdte van het verzoek vallen.

E-mailadres onleesbaar maken

Eén van de derde-belanghebbenden gaf aan dat in alle stukken een e-mailadres moest worden gelakt in verband met spam en de kans op spoofing, wat een onevenredige benadeling zou meebrengen.

Onze reactie:

Naar aanleiding van de zienswijze hebben wij het bewuste e-mailadres onleesbaar gemaakt op grond van artikel 5.1 lid 5 van de Woo. Daartoe overwegen wij dat de betreffende derde-belanghebbende het e-mailadres niet op een eigen website heeft geplaatst. Het e-mailadres is dus nog niet openbaar voor eenieder.

Wijze van verstrekken, openbaarmaking en publicatie

Aangezien wij niet volledig tegemoet komen aan de ontvangen zienswijzen, vindt de feitelijke openbaarmaking van de documenten niet eerder plaats dan twee weken na verzending van dit besluit, conform artikel 4.4 lid 5 Woo.

Op deze wijze wordt aan de derde-belanghebbenden de mogelijkheid geboden om te proberen de openbaarmaking van de informatie tegen te houden. Dit kan door de indiening van een bezwaarschrift bij ons college en daarnaast bij de rechtbank Noord-Nederland te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen. Indien binnen twee weken na verzending van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een verzoek om een voorlopige voorziening is gedaan, wachten wij de uitspraak van de voorzieningenrechter af voordat wij tot daadwerkelijke openbaarmaking overgaan.

Ontvangen wij binnen twee weken na verzending van dit besluit geen bericht, dan vindt de feitelijke verstrekking ook na twee weken na verzending van dit besluit plaats. U kunt de documenten dan vinden op onze website <https://open.fryslan.frl/> onder het thema 'Natuur en milieu'.

Vragen?

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het Woo-team. Dit kunt u doen door te mailen naar (058) 292 59 25 of een e-mail te sturen naar woo@fryslan.frl. Wilt u hierbij het zaaknummer PF-2025/295595 vermelden?

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Teammanager Publyksplein

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan hiertegen binnen zes (6) weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening (datum van opstelling van het bezwaarschrift);
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en bij voorkeur met vermelding van het *kenmerk* van het besluit;
- d. de gronden van het bezwaar (waarom is de indiener het niet eens met het besluit);
- e. de handtekening van de indiener.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst niet de werking van dit besluit. Als onverwijlde spoed dat vereist, kan de indiener van een bezwaarschrift de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD Groningen, verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Aan een dergelijk verzoek zijn kosten (griffierecht) verbonden.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.frl onder Contact > contactpagina > Bezwaren en klachten, of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie via het Klantcontactcentrum, tel. (058) 292 59 25.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen